

Gfv.VII.30.353/2012/2. szám

A Kúria Dr. Horváth Péter János jogtanácsos által képviselt **NAV** (felperes címe) **felperesnek**, a Dr. Szentpáli Ügyvédi Iroda (fél címe 2 II/214., ügyintéző: Dr. Szentpáli Krisztina ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) **I.r.**, és **II.rendű alperes neve** (1133 Budapest, Vág u. 2/c.) **II.r. alperesek** ellen felelősség megállapítása iránt a Fővárosi Bíróságnál 9.G.40.684/2010. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.673/2011/7. számú ítéletével befejezett perében a másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán indult felülvizsgálati eljárásban a felperes végrehajtás felfüggesztése iránti kérelme tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

A Kúria a felperes által a jogerős ítélet végrehajtásának felfüggesztése iránt előterjesztett kérelmet elutasítja.

Ez ellen a végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek az adós társaság ügyvezetési feladatait a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el, ezért az adós társaság vagyona 96.385.866 forinttal csökkent.

Az első fokon eljáró Fővárosi Bíróság a 9.G.40.684/2010/31. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és a felperest 225.000 - 225.000,- Ft perköltség alperesek részére külön-külön történő megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a felperes illetékmentessége folytán le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezése és az alperesek csatlakozó fellebbezése folytán hozott 12.Gf.40.673/2011/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a másodfokú eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik azzal, hogy a felperest megillető személyes illetékmentesség folytán le nem rótt 36.000,- Ft másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet végrehajtásának felfüggesztését a felülvizsgálati kérelem megalapozottságára tekintettel kérte.

A végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem nem alapos.

A Pp. 273.§-ának (3) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, de annak végrehajtását a Kúria kérelemre kivételesen felfüggesztheti. A végrehajtás felfüggesztéséről szóló végzés meghozatala során a bíróságnak különösen arra kell figyelemmel lennie, hogy a végrehajtást követően az eredeti állapot helyreállítható-e, vagy hogy a végrehajtás elmaradása nem okoz-e súlyosabb károsodást, mint amilyennel a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása járna.

A fentiek szerint a Pp. csak kivételesen teszi lehetővé a jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztését. A Kúria megítélése szerint a perben nem merültek fel olyan körülmények, amelyek e kivételes jogintézmény alkalmazását indokoltta tennék. A felülvizsgálati kérelem felperes állítása szerinti megalapozottsága a végrehajtás felfüggesztésének alapjául nem szolgálhat. A felperes a Pp. 273.§-ának (3) bekezdésében meghatározott okra nem hivatkozott, ilyen körülményeket nem adott elő és nem valószínűsített. Ezzel szemben az alperesek a perköltségnek legalább egy részét már az eljárás megindításakor előlegezték, ezért számukra a végrehajtás elmaradása a felülvizsgálati eljárás befejezéséig méltánytalan helyzetet teremtené.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a felperes végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét a Pp. 273.§-ának (3) bekezdése alapján elutasította.

Budapest, 2012. december 14.

Dr. Török Judit sk. tanácselnök
Dr. Csőke Andrea sk. előadó bíró
Dr. Hosszú Hedvig sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

Afra Judit
tisztviselő

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Gfv.VII.30.353/2012/6.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a dr. Horváth Péter János jogtanácsos által képviselt **NAV** felperesnek ügyintéző: dr. Vigh Szabolcs ügyvéd által képviselt H. N I.r. és K. A. F. II.r. alperesek ellen vezetői felelősség megállapítása iránt a Fővárosi Bíróságon 9.G.40.684/2010. számon indított perében a Fővárosi Ítéltábla 2012. július 9-én kelt 12.Gf.40.673/2011/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 34. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I.r. és II.r. alperesnek, egyenként, 127.000 (Egyszázhuszonhétezer) - 127.000 (Egyszázhuszonhétezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 70.000 (Hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint, a **G.A.E.Ü.** Kft-t (a továbbiakban: adós társaság) projektársaságként 2005. november 15-én alapította meg a **G.E.F. és Ü.** Kft. (a továbbiakban: alapító társaság). Az adós társaság a cégjegyzékbe 2006. január 19-én került bejegyzésre. Képviselőre jogosult vezető tisztségviselője 2005. november 15-től 2007. július 11-ig az I. r. alperes, 2007. július 11-től 2009. március 5-ig, az adós társaság

felszámolásának kezdő időpontjáig, a II. r. alperes volt. Az adós jegyzett tőkéje az alapításkor 50 millió Ft volt. Az alapító társaság 2004. augusztus 25-ét követően 500.000.000 Ft jegyzett tőkével működött.

Az adós társaság 2005. november 30-án kölcsön-keretszerződést kötött az alapító társasággal, mely szerint az adós társaság 50.000.000 Ft kölcsön nyújtását vállalta az alapító társaság részére 2005. november 30-tól, melynek törlesztésére a kölcsönvevő alapító társaság részletekben, kamatokkal együtt volt köteles, 2008. január 31-ig. A szerződés értelmében az adós társaság a kölcsön futamideje alatt - az alapító társaság által is elfogadott - biztosítékot köthetett ki. A kölcsön folyósítását 2005., 2006., 2007 évekre folyamatosan irányozták elő.

A felek a szerződést módosítva 2006. április 7-én felemelték a kölcsön összegét 60 millió Ft-ra. A kölcsön nyújtására 2005. november 30-án, 2006. július 5-én és július 7-én került sor.

Az adós társaság előtársasági időszakára vonatkozóan 2006. április 14-én készített beszámoló az eszközeit 57.598.000 Ft-ban tüntette fel, rövid lejáratú kötelezettségként 3.345.000 Ft-ot, mérleg szerinti eredményként - 137.000 forintot jelölve meg.

Az alapító társaság felszámolását 2006. június 23-án kezdeményezte egy hitelezője 6.738.000 Ft tőke és járulékaik vállalkozói díjtartozás meg nem fizetése miatt. Az eljárás 2006. december 20-tól a felek közös kérelme alapján szünetelt, azonban a tartozás meg nem fizetése miatt 2008. július 2-án a bíróság megindította az adós alapítójának a felszámolását. A felperesnek az adós alapítója felszámolási eljárásában érvényesített igénye több, mint 900 millió Ft adótartozás.

Az adós társaság 2006-os évre vonatkozó, 2007. december 7-én kelt mérlege szerint, a rövid lejáratú kötelezettsége 51.908.000 Ft, a saját tőke - 53.966.000 Ft, a mérleg szerinti eredmény - 103.829.000 Ft, a nettó árbevétel 53.835 Ft volt. A vevők felé 31.404.000 Ft követelés értékvesztését 30.756.000 Ft-ban állapították meg (ez az összeg az alapító társasággal szembeni követelés volt), míg a 65.630.000 Ft alapító társasággal szembeni kölcsönkövetelést 100 %-os értékvesztéssel számolták el (leírták), melyet a követelés megtérülésének bizonytalanságával indokoltak. A könyvvizsgálói jelentés szerint az adós társaság saját tőkéje alacsonyabb lett, mint a jegyzett tőke 50 %-a, ezért az alapító társaság köteles intézkedéseket tenni a tőkehelyzet rendezése érdekében, melyre nem került sor.

A 2007-es évre vonatkozó beszámolót 2009. február 10-én készítette el az adós társaság, mely szerint a saját tőkéje - 58.396.000 Ft volt.

Az adós társaság felszámolását - az adóvégrehajtási eljárás eredménytelensége után - a felperes kezdeményezte 41.531.236 Ft

adótartozásra hivatkozással. A felszámolás kezdő időpontja 2009. március 5. Az eljárást egyszerűsített módon 2010. május 13-án jogerőre emelkedett határozatával fejezte be a bíróság. A végzés közzétételére 2010. június 4-én került sor, s a cégbíróság 2010. június 7-én törölte az adós társaságot a cégjegyzékből.

A felszámolás során a felszámoló csődbűncselekmény miatt büntető eljárást kezdeményezett, mert úgy vélte, hogy a 2006-os évre kimutatott veszteség annak tudható be, hogy az adós teljes értékvesztésként írta le az alapító társasággal szembeni követelését, holott az a leírás időpontjában még nem volt esedékes, és a behajtás érdekében sem tett intézkedéseket.

A felperes adóellenőre is azt állapította meg a lefolytatott adóellenőrzést követően, hogy az alapító társasággal szembeni követelés értékvesztéssel nullára való leírása valójában az adós társaság vagyonának nagymértékű csökkenését eredményezte és hozzájárult a fizetéseképtelenség bekövetkezéséhez.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A.§-a alapján, hogy az alperesek, mint az adós egymást követő vezetői, az adós társaság ügyvezetési feladatait a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét, 2005. november 30-át követően nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el, ezért csökkent a társaság vagyona 96.385.866 Ft-tal. Álláspontja szerint az adós vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel már akkor számolhatott volna, amikor a kölcsönszerződést megkötötték, mert ekkor az alapító társaságnak már 68.752.997 Ft adótartozása volt, amely 2006. július 1-re 816.677.840 forintra emelkedett, majd 2007. január 1-jére 804.206.935 forintra változott.

Az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete megállapítható volt a 2006-os év - késve elkészített - beszámolójából. A kölcsönszerződéssel a jegyzett tőkét vonták ki a társaságból, mely már az alapítástól fizetési nehézségekkel küzdött, 2006. július 1-re a meg nem fizetett adótartozása 21.581.719 forint volt, amely 2007. január 1-re 38.168.315 forintra nőtt.

Az I.r. alperesnek tudnia kellett az alapítóval szemben folyamatban levő adóvégrehajtás tényről, és ezért az adós társaság nem nyújthatott volna kölcsönt az alapítónak. A vezetők nem kezdeményezték az adós társaság felszámolásáról való döntéshozatalt, nem intézkedtek a kölcsön visszaköveteléséről és annak biztosítékkal való ellátásáról sem. Az ügyvezetők a 2006-2008 évekre vonatkozóan a mérleg, az eredmény-kimutatás és a szöveges jelentés közzétételét is elmulasztották, ezért a törvényes vélelemből kiindulva a hitelezői érdeksérelmet vélelmezni kell. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2005. november 30-ára tette, állítva, hogy a két ügyvezető közös

magatartása okozta a vagyonsökkenést, ezért egyetemleges felelősségük megállapítását kérte.

Álláspontja szerint a II.r. alperes akkor járt volna el a tőle elvárható módon, ha a követelést nem értékvesztésként számolja el, hanem előbb intézkedéseket tesz annak az alapító társaságtól való behajtása érdekében. Rámutatott, hogy 2006. júniusában az adós társaságnak már olyan adótartozása volt, amely a kölcsönszerződés további teljesítését megkérdőjelezte.

Az alperesek kérték a kereset elutasítását. Álláspontjuk szerint a felperes által előadottak nem alapozzák meg a felelősségüket, s az egymást követő ügyvezetők tekintetében az egyetemleges felelősség sem állapítható meg.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2007. év elejében jelölték meg azzal az indokokkal, hogy az alapítóval szemben fennálló követeléseket ekkor minősítették behajthatatlannak. Véleményük szerint a kölcsönszerződés megkötésekor - a felperes állításával szemben - az adós társaság vezető tisztségviselője nem számolhatott a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel, az alapító fizetőképességéről nem lehetett kétsége. Ekkor az alapító társaság jól működő, milliárdos bevétellel rendelkező társaság volt. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, az energetikai szektort hátrányosan érintő jogszabályváltozás idézte elő.

Az I.r. alperes akkor kérte a tisztsége alóli felmentését, amikor látható volt, hogy a 2006-ban megindult folyamatok eredményeként bekövetkezett 2007-re a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet.

Állították, hogy a kölcsönrészletek szolgáltatásának időpontjában sem számolhattak még az adós társaság fizetéseképtelenségével, bár elismerték, hogy 2006. év második felében az alapítónak pénzügyi nehézségei keletkeztek, ezért 2006-tól az adós társaság fel is függesztette a működését. Az alapító társaság nem kívánt felszámolási eljárást kezdeményezni az adós társasággal szemben.

Az I.r. alperes utalt arra, hogy 2007. márciusától ügyvezetői feladatokat nem látott el.

Ezt megelőzően szóban hívta fel az alapító társaságot a tartozások kiegyenlítésére, tekintve, hogy közös székhelyen, közös irodában működtek.

Az alperesek hangsúlyozták, hogy a kölcsönszerződés teljesítésekor az adósnak nem volt hitelezője, ezért nem megalapozott a hitelezői érdeksérelemre való hivatkozás. Vitatták, hogy az alapítóval szemben fennálló követelés értékvesztésként való leírása hitelezői érdeket sértett volna, azt ugyanis pénzügyi szakemberek javasolták a II.r. alperesnek, az adós társaság pénzügyi-gazdasági helyzete átláthatóságának biztosítása érdekében, mivel a követelés megtérülése bizonytalan volt.

Véleményük szerint a beszámolók letétbe helyezésének elmulasztása az I.r. alperesnek nem volt felróható. A II.r. alperes pedig úgy vette át a társaság vezetését, hogy nem maradt lehetősége a vagyon

megóvása érdekében intézkedés megtételére, feladata a társaság vezetése volt a felszámolás elrendeléséig.

Az adós társaság vagyonának megóvása érdekében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően minden - az adott helyzetben elvárható - intézkedést megtettek: megszüntették a munkavállalók munkaviszonyát, újabb kötelezettségeket nem vállaltak, újabb kifizetéseket nem teljesítettek. A megelőző év bevételeiből kizárólag a még megmaradó munkavállalók munkabérét, a működéshez szükséges kötelező kiadásokat fizették ki. Nem tartották igazolhatónak, hogy az ügyvezetéssel okozati összefüggésben csökkent volna az adós társaság vagyona a felszámolás megindulásáig.

Mindketten vitatták a felperes keresetőségi jogát a kereset jogalapját képező Cstv. 33/A. § hatályba lépését - 2006. július 1-jét - megelőző időszak tekintetében.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában leszögezte, hogy csak a Cstv. 33/A. § hatályba lépését követő időszak vizsgálható az adós társaság vezetőinek felelőssége szempontjából.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján nem a rossz gazdasági döntésekért, a fizetéseképtelenség bekövetkezéséért való felelősség megállapítására van lehetőség.

A vezetői felelősség akkor állapítható meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja utáni időszakra, ha úgy csökken a társaság vagyona, hogy ezzel kisebb mértékben és értéken válik felszámolási vagyonná, hiszen ez hitelezői érdeksérelmet okoz. Másrészt a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítását eredményezi az is, ha a vezető tisztségviselő nem az elvárható intézkedéseket teszi meg a hitelezői követelések kielégíthetősége érdekében és ténylegesen ez vezet a kielégítés megghiúsulásához.

A Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében írt vélelem megdönthető, s ez nem mentesíti a keresetet indító hitelezőt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját meghatározó tényállítás bizonyításának kötelezettsége alól, ha az ellenérdekű fél azt vitatja.

Az egymást váltó ügyvezetők esetében nem hivatkozhat a felperes egyetemleges felelősségre.

Álláspontja szerint az alperesek tekintetében nem állapítható meg, hogy nem úgy jártak el, ahogy e szerződéses kötelemben a vezető tisztségviselőtől az elvárható lett volna. A vezető tisztségviselők felelőssége önmagában nem azért állhat fenn, mert az éves beszámoló közzétételi és letétbe helyezési kötelezettséget nem teljesítették, hanem a felelősség alapja mindig a hitelezői követelések fedezetéül szolgáló vagyon csökkentése, a hitelezői követelés kielégítetlenségének előidézése.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény rendelkezéseivel összhangban álló leírás nem jelentett mást, minthogy megbízható és valós összképet biztosító tájékoztatást adjon az egyébként e törvény hatálya alá tartozó társaság jövedelemtermelő képességéről, vagyonáról, pénzügyi helyzetéről. A leírás a polgári jog szabályai szerint nyilvánvalóan nem jelentette a kötelmi hatályú jog megszűnését.

A bizonyítékok alapján azt tényként nem találta megállapíthatónak, hogy a kölcsön 2008. január 31-i lejáratát és a kölcsönszerződés tartalmát figyelembe véve, akár az I.r., akár a II.r. alperes, a kölcsönszerződés alapján úgy léphetett volna fel az alapító társasággal szemben, hogy azzal lehetősége lett volna ténylegesen, eredményesen kikényszeríteni a kölcsön visszafizetését.

A felperes fellebbezése és az alperesek csatlakozó fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a másodfokú eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik azzal, hogy a le nem rótt másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, és kifejtette, hogy a megállapítási kereset alapján a vezető tisztségviselő felelősségének megállapításához a felperesnek

- bizonyítania kell a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját,
- hogy ezt követően a vezető nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el,
- és ezért a társasági vagyon csökkent.

Ha nem tett eleget a vezető tisztségviselő a jogszabályban előírt éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, úgy a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. E vélelem megdönthető, ha az alperes bizonyítja, hogy a hitelezők érdekei szerint járt el, illetve a hitelezők érdekei nem sérültek. A vélelem esetén csak a vélelmezett tény - a hitelezői érdekek sérelme - bizonyítása alól mentesül a felperes. A többi feltétel fennállását (a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, valamint a vélelmezett alperesi magatartás és a bekövetkező vagyonsökkenés közötti okozati összefüggést) a felperesnek kell bizonyítania.

Az alperesek tehát kimenthetik magukat a vélelem esetén is, ha bizonyítják, hogy feladataikat a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el, azaz a hitelezői érdekek sérelme nekik nem róható fel.

A vezető tisztségviselő tehát nem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséért és az esetlegesen rossz gazdasági döntésekért felel, ezért - a felelőssége megállapítása szempontjából - nincs jelentősége annak, hogy ez a helyzet miért következett be.

Fontos azonban annak megállapítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet mikor következett be, mert csak az azt követő ügyvezetői magatartás vizsgálható.

A Cstv. 33/A.§-át a 2006. évi VI. törvény iktatta be azzal, hogy az csak a 2006. július 1-jét követően indult eljárásokban alkalmazható, ezért helyesnek ítélte meg az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a 2006. július 1-jét megelőző időszak ügyvezetői magatartása nem lehet alapja az ezen tényálláson alapuló felelősségre vonásnak.

Elemezte a felek által előadottakat a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjára vonatkozóan, ezen belül az alperesek előadását - mely szerint 2007. elején következett be ez az időpont -, melyet alátámasztott az előtársasági időszakra vonatkozóan 2006. április 14-én készített beszámoló, illetve az, hogy ezt követően mind az adós, mind az alapító társaság folytatta tevékenységét és az adós társaságnál csak évekkel később, 2009. március 5-én indult meg a felszámolás. Mindezek figyelembe vételével úgy ítélte meg, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következett be, amikor az adós társaság számára nyilvánvalóvá vált, hogy az alapító társaság a tartozását nem tudja visszafizetni. Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a 2006. évi gazdálkodás alapján 2007. elején találta megállapíthatónak ezt az időpontot.

Az ügyvezetői magatartás és a vagyonsökkenés közötti okozati összefüggés fennállása körében azt vizsgálta, hogy a felperes által sérelmezett követelés - leírás nélkül, illetve a követelés behajtása érdekében tett intézkedésekkel elkerülhető lett volna-e a vagyonsökkenés. Ha ugyanis - akár részben is - behajtható lett volna a leírás időpontjában a követelés, a vezető tisztségviselő felelőssége megállapítható.

A másodfokú bíróság azonban - az elsőfokú bírósággal egyezően - úgy ítélte meg, hogy a 2006. évi mérleg elkészítésekor az alapító társasággal szembeni követelés behajtására reális esély nem mutatkozott, melyet a felperes perbeli előadásai is - az alapító ekkor fennállott, behajthatatlannak bizonyult adótartozásának összegéről - alátámasztanak. A vagyonsökkenés tehát a behajtás megkísérlése esetében is bekövetkezett volna. Bár kétségtelen, hogy az alperesek a követelés behajtásának megkísérlését nem igazolták, a vagyonsökkenés nem a vezető tisztségviselők magatartása miatt következett be, mivel a követelés behajtására reális lehetőség nem volt. Az alperesek magatartása és a vagyonsökkenés közötti okozati összefüggést tehát a másodfokú bíróság sem találta megállapíthatónak.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti

kérelmében foglaltaknak megfelelő ítélet meghozatalát. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Cstv. 33/A.§ (1)-(2) bekezdését, 27.§ (2) bekezdés c) pontját, a Pp. 3.§ (2) bekezdését, 215.§-át.

Sérelmezte, hogy a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alkalmazása során a másodfokú bíróság nem annak a jogszabályi követelménynek a megvalósulását vizsgálta, hogy az I.r. alperesnek mikor kellett volna észlelnie a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet, hanem azt, hogy ez az adós számára mikor vált nyilvánvalóvá. Hivatkozott az e körben kialakult ítélkezési gyakorlatra - a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.276/2011/6. számú ítéletében és a Fővárosi Ítéltábla 13. Gf.40.002/2012/15. számú ítéletében kifejtettekre.

Ismételten hangsúlyozta, hogy az I.r. alperes az adós társaság teljes jegyzett tőkéjét kölcsönadta az alapítónak, akivel szemben ekkor már három hónapja adóvégrehajtás folyt. Az adós társaságnak pedig már az előtársasági időszakától folyamatosan adótartozása állt fenn, melyet önként nem teljesített.

Nem vitatta, hogy a kölcsönadással vagyonsökkenés nem következett be, de továbbra is állította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet ezzel bekövetkezett. E helyzet megállapításának nem akadályozza az, hogy a Cstv. 33/A. § hatályba lépése előtti időre esik. A bíróság tehát 2006. július 1. előtti időpontban is megállapíthatja a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét még akkor is, ha azzal összefüggésben csak 2006. július 1-i időponttól kezdve vizsgálja a vezetők magatartását.

A vélelem megdöntésével kapcsolatban előadta, hogy az alpereseknek kellett volna bizonyítaniuk, hogy a mérleg letétbe helyezésének elmaradása ellenére a hitelezők érdekeit sértő vezetői magatartást nem tanúsítottak.

Álláspontja szerint a követelés behajthatósága nem csak az értékvesztésként történő leírás időpontjában vizsgálendő. E körben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.002/2012/15. számú ítéletében foglaltakra. Hangsúlyozta, az ügyvezetőktől az az elvárható magatartás, hogy igénybe vesznek minden jogi lehetőséget a követelések behajtása érdekében.

Állította, hogy a jogerős ítélet lényegében azt mondta ki, hogy ha az adóhatóság végrehajtást követően kezdeményez felszámolási eljárást, akkor a Cstv. 33/A. § szerinti perben a vezetőknek nem kell bizonyítaniuk, hogy mindent megtettek a hitelezői érdekek védelmében, mert intézkedésük úgysem vezetett volna a veszteségek csökkentésére, s így a vezetők magatartása és a vagyonsökkenés között hiányzik az okozati összefüggés.

Kifejtette, hogy az alperesek nem hivatkoztak rá és nem is bizonyították, hogy 2006. július 1. után a hitelezői érdekek védelmében bármit is tettek volna. A vagyonsökkenés nem a kölcsönadással, hanem a 96.385.866 Ft behajthatatlanságának igazolásával következett be, mert a követelést az alperesek nem érvényesítették, illetve nem jelentettek be hitelezői igényt az alapító társaság felszámolási eljárásában.

A Pp. 3. § (2) bekezdésében írtak megsértését állította azért, mert az okozati összefüggés hiányára - azaz, hogy reális lehetőség nem mutatkozott a behajtásra - az alperesek nem hivatkoztak. A másodfokú bíróság ezért túlterjeszkedett az alperesek ellenkérelmén, megsértve a Pp. 215.§ -ában foglaltakat.

Az alperesek nem tagadták a 2006-2008 évi éves beszámolók közzétételének és letétbe helyezésének elmulasztását, és ez a magatartás felróható az alpereseknek akár szándékosan mulasztottak, akár gondatlanságból.

A törvényi vélelem alapján tehát azt kell vélelmezni, hogy a letétbe helyezési kötelezettséget megelőző magatartás és a hitelezői érdekek megsértése között ok-okozati összefüggés áll fenn, s a felperesnek kell bizonyítani a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét és a vagyonsökkenés mértékét. Az alpereseknek akkor nem állna fenn a felelősségük, ha bizonyították volna, hogy az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtették a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében, ezt azonban nem bizonyították.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben kérték a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes marasztalását a felülvizsgálati eljárás költségeiben.

Kiemelték, hogy a felperes csak 2005. november 30-át jelölte meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontjának, más időpontot nem jelölt meg, ezért a bíróságok csak ennek az időpontnak a tekintetében vizsgálódhattak. Erre az időpontra azonban a felperes nem igazolta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállását. Ebben az időpontban a Cstv. 33/A. §-a még nem volt hatályban, ezért a bíróság a hatályba lépés előtti időszakra nem vizsgálhatta az ügyvezetői magatartásokat, ezt követően pedig már nem történt olyan ügyvezetői magatartás, amivel ok-okozati összefüggésben vagyonsökkenés keletkezett volna be az adósnál.

Értelmezve a Cstv. 33/A.§ (2) bekezdésében írt vélelmet rámutattak, hogy ez a hitelezői érdekek sérelmének a felróhatóság vizsgálata nélküli megállapíthatóságát írja elő anélkül, hogy a többi elemre is előírná a vélelem fennállását.

A vélelem lényege, hogy a hitelező a beszámoló letétbe helyezésének elmaradása miatt nem kaphat pontos képet a vele kapcsolatban álló partnerétől, ezért a hitelező által meghozott gazdasági döntésekért való felelősségvállalást a vélelem áthárítja. Miután a felperes speciális jogalany, és az adós folyamatosan eleget tett adóbevallási kötelezettségének, ezért az alperesek nem kizárólag azzal dönthették meg a vélelmet, ha a beszámoló letétbe helyezését igazolják, hanem azzal is, ha igazolják az adóbevallások felpereshez való benyújtását. Az adóbevallások benyújtását a felperes sem vitatta.

Utaltak arra, hogy a vezetői magatartásra visszavezethető vagyonsökkenés hiányában a vezetők felelőssége nem állapítható meg. Kiemelték, hogy a követelés leírása nem minősül a követelésről

való lemondásnak, az nem járt együtt a kötelmi jogi igény megszűnésével.

Hivatkoztak arra is, hogy a felperes az alperesek egyetemleges felelősségének megállapítását kérte és keresetet nem terjesztett elő az alperesek külön-külön fennálló felelősségének a megállapítására. Miután a felperes az egyetemlegesség bizonyítására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, annak hiánya már önmagában alkalmas volt arra, hogy a keresetét elutasítsák. Kiemelték, hogy az alperesek tevékenysége nem volt időben egybeeső, nem töltötték be az adós ügyvezetői pozícióját önálló vagy együttes aláírási joggal ugyanazon időben.

A felperes által hivatkozott, a Szegedi Ítéltábla által hozott határozattal kapcsolatban kifejtették, hogy az nem alkalmazható analógiaként, mert a két tényállás nem esik egybe, s utaltak arra is, hogy az ott kifejtettek nem veszik figyelembe a társadalmi realitásokat, így például a körbetartozás jelenségét. Álláspontjuk szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet előre látása szempontjából az az időpont az irányadó, amikor rövid határidőn belül megindíthatóvá válhat a társasággal szemben a fizetéseképtelenségi eljárás és előre láthatólag ezen rövid határidőn belül sem lesz képes a társaság a vele szemben fennálló követeléseket kielégíteni, vagyis a követelés lejártá önmagában nem eredményez sem fizetéseképtelenséget, sem annak előre látására vonatkozó kötelezettséget.

A kölcsönadással kapcsolatban előadták, hogy a 2005-ben hatályos jogszabályok alapján egy gazdasági társaság létrehozása és bejegyzése hosszabb eljárást vett igénybe, ezért a törzstőkének - 50 millió Ft-nak - a gazdasági életből történő kivonása gazdaságilag indokolatlan lett volna. Miután az alapító több milliárdos forgalmat bonyolított, a kölcsön visszafizetésére garancia látszott.

A felperes állítását, mely szerint az adós vagyonának csökkenését a követelések behajthatatlansága eredményezte, tévesnek tartották, mert a Cstv. 33/A §-a alapján azt kell vizsgálni, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét vagy előre láthatóságát követően miként jártak el az ügyvezetők.

Kiemelték, hogy az ellenkérelmük a kereset elutasítására irányult, ezért a jogerős ítélet nem terjeszkedett túl az ellenkérelmen. Álláspontjuk szerint a követelés érvényesítésére irányuló magatartások megtételének elmaradása nem értékelhető az alperesek terhére, hiszen annak megtérülésére sem az alperesek várakozása, sem a felperes által bizonyított alapítói tartozások miatt nem mutatkozott reális esély.

A Kúria a jogerős ítéletet - a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján - a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének harmadik mondata szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

E rendelkezés értelmében akkor állapítható meg, hogy az adott időpontban a gazdálkodó szervezet vezetője előre látta, vagy láthatta, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket, amikor az az adós társaság könyveiből, gazdálkodásának eredményéből egyértelműen megállapítható, azaz a másodfokú bíróság szóhasználatának megfelelően nyilvánvalóvá vált.

A bíróság jogerős ítéletében a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése és összességében való értékelése alapján helytállóan állapította meg, hogy az adós társaság vezető tisztségviselője számára 2007. év elején vált ésszerűen előre láthatóvá, hogy az adós társaság nem lesz képes esedékességgkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket, mivel az alapító társaság a tartozását nem tudja megfizetni, amit az adós társaság gazdálkodása sem tudott ellensúlyozni.

A Kúria egyetértett a jogerős ítéletben kifejtett azzal az állásponttal, hogy a Cstv. 33/A. §-a szerinti perben a felperest terheli - többek között - annak bizonyítása is, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontján túlmenően, hogy azt követően az alperesek ügyvezetői magatartása folytán milyen mértékben csökkent az adós vagyona.

Az etekintetben nemvitas tényállás szerint, az alperesek időben, egymást követően látták el az ügyvezetői tisztséget az adós gazdasági társaságban. A felperes nem bizonyított olyan többlet-tényállási elemet, amely az ügyvezetői tisztségen túlmenően bármelyik alperes felelősségét megalapozná (pl. az egyik alperes a másik alperes ügyvezetői minőségének fennállása során árnyék ügyvezetői szerepet töltött volna be).

A felperesnek tehát alperesenként kellett volna előadnia és bizonyítania, hogy őket milyen magatartás tanúsítása miatt és milyen összeg erejéig terheli a felelősség a felperes követelésének az adós társaság Kft. vagyonából történő kielégítésének elmaradása miatt. A felperesnek ki kellett volna mutatnia, hogy az I.r. és a II.r. alperes tevékenysége folytán az adós vagyona mennyivel csökkent, vagyis ha a terhükre rótt, az alapító társasággal szembeni igény érvényesítést nem mulasztják el, akkor az adós társaság vagyona mekkora összeggel nem csökkent volna.

A felperes a felülvizsgálati tárgyaláson alaptalanul állította, hogy nem az alperesek egyetemleges felelősségének megállapítását kérte. Ennek ugyanis ellent mond egyrészt a 2011. április 28-án kelt 9.G.40.684/2010/23. számú jegyzőkönyv második oldalának első

bekezdése utolsó mondatában, valamint a felperes 24. sorszámú beadványa harmadik oldalának negyedik bekezdésében foglalt felperesi előadás, az alperesek felelőssége egyetemlegességére vonatkozóan. Másrészt a felperes nem alperesenként külön-külön jelölte meg azt a vagyoncsökkenést, amely álláspontja szerint az alperesek magatartására visszavezethető. Harmadrészt a felülvizsgálati kérelem is a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a kereseti kérelemnek megfelelő ítélet meghozatalára irányult, azaz az alperesek egyetemleges felelősségének megállapítására. A keresetben pedig a felperes azt állította, hogy 2005. november 30-át követően az alperesek, egymást követően, nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el ügyvezetői feladatukat, s ezért az adós társaság vagyona 96.385.866,- forinttal csökkent, mely összeg azonos az adós felszámolási eljárása során, az adós vagyonából kielégítetlenül maradt, a felperes által hitelezőként érvényesített adóköveteléssel.

A jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy az alperesek egyenkénti felelőssége megállapítása feltételeinek megvalósulását a felperes nem bizonyította.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően nem volt reális esély az alapítóval szemben a kölcsöntartozás behajtására, amit önmagában alátámaszt az a tény, hogy a felperesnek - saját előadása szerint - az alapító társasággal szemben az adós társaság kölcsönkövetelését meghaladó, a tényállásban részletezett követelése állt fenn. Így az alperesek részéről az adós társaságnak az alapító társasággal szembeni kölcsönkövetelése és vevőkövetelése behajtásának elmulasztása, annak veszteségként történt elszámolása, nem áll okozati összefüggésben a felperes, mint hitelező követelésének az adós társaság vagyonából történő kielégítése meghiúsulásával. Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperes nem bizonyította az alperesek általa állított magatartása és a károsodásának bekövetkezése közötti okozati összefüggést, ezért az alperesek felelőssége a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján nem állapítható meg.

Végül alaptalanul hivatkozott a felperes a Pp. 3. § (2) bekezdése és 215. §-ának megsértésére is, mert az alperesek - többek között - kifejezetten azzal védekeztek, hogy nem igazolható, miszerint az ügyvezetésükkel okozati összefüggésben csökkent volna az adós társaság vagyona, ezért a bíróság jogerős ítéletében nem terjeszkedett túl az alperesek ellenkérelmében foglaltakon.

A Kúria a kifejtett indokokra tekintettel a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségének - jogi képviseleti munkadíjnak - a megfizetésére. A munkadíj összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5)-(6) bekezdései alkalmazásával állapította meg, figyelemmel arra is, hogy a per különösen bonyolult és az abban megítélendő jogkérdés összetett volt.

Budapest, 2013. május 15.

Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Judit s.k. előadó bíró, Dr. Bodor Mária s.k. bíró